

Umpisurkeaa kaivospolitiikkaa: Suomi myi miljardien kultaesiintymän pilkkahintaan

Uutisanalyysi: Kittilä on hyvä esimerkki suomalaisesta lyhytnäköisyydestä

Mikko Niemelä

[KOTIMAA](#) 14.4.2016 18:45

Suomen valtion kaivospolitiikka on ollut kannattavaa ainakin Kittilän Suurikuusikon omistavalle kanadalaiselle [kaivosyhtiö](#) Agnico Eagle Minesille. Kanadalainen kultajätti [on tuottanut](#) vajaassa kymmenessä vuodessa miljoona unssia kultaa, jonka arvo [tämänhetkiselä](#) kullan maailmanmarkkinahinnalla on noin 1,2 miljardia dollaria.

Eikä tässä vielä kaikki.

Agnico Eagles on arvioinut, että Kittilän kultakaivos tuottaa koko sen elinkaaren aikana kultaa noin 4,4 miljoonaa **unssia**. Nykyisellä kullan hinnalla kaivos siis tuottaisi kultaa lähes 5,3 miljardilla dollarilla eli 4,7 miljardia euroa. Summa vastaa Suomen puolustusvoimien lähes **kahden vuoden budjettia**.

Kittilässä sijaitseva kultaesiintymä on ollut valtion tiedossa vuodesta 1986. Tuolloin Kittilän kirkonkylän ja Pokan välisellä tiellä tehtiin korjaustöitä ja kalliroleikkauksen räjäytyksen yhteydessä löytyi kivi, josta jokainen näki heti, että siinä oli kultaa.

Valtio ei kuitenkaan rohjennut itse aloittaa kaivostoimintaa, sillä kaivokseen investoimista pidettiin ja pidetään edelleen veronmaksajien näkökulmasta katsottuna kalliina ja liian riskipitoisena.

Kittilän kulta makasikin yli kymmenen vuotta maanpovessa, kunnes silloinen pääministeri **Paavo Lipposen** (sd) hallitus päätti myydä vuonna 1998 kultaesiintymän valtauksen ruotsalaiselle Riddarhyttan Resources Ab:lle nykyrahassa noin 200 000 euron **kauppahintaan**.

Valtauksen malmianalyysit ja tutkimukset teki valtion omistama Geologinen tutkimuskeskus GTK. Ruotsalaisten puolesta oli tehty siis myös tutkimustyöt. Ruotsalaisyhtiö ei kuitenkaan ollut Suomen valtiota rohkeampi, eikä se saanut aikaiseksi kultatuotantoa. Lopulta se myi malmion kanadalaiselle Agnico Eagle Minesille, joka aloitti kaivoksen rakentamisen vuonna 2006.

Ja hyvin on kannattanut. Niin hyvin, että kaivosyhtiö on laajentanut muun muassa rikastamoaan ja siirtynyt avolouhostoiminnasta maanalaiseen louhintaan.

Rahaa Suomen valtiolla ei ollut kaivosten perustamiseen vuosikymmeniin, kunnes eteen tipahti Talvivaara. Sotkamolaisen nikkeli-kaivoksen ylösajoon on valtion budjetista [otettu jo](#) 209 miljoonaa euroa, ja tänä kesänä valtio joutuu todennäköisesti antamaan lisärahaa kaivoksen pyörittämiseen.

Yksityisiä sijoittajia ja ulkomaisia kaivosyhtiöitä on yritetty houkutella Kainuun korpiin **toistaiseksi tuloksetta**. Tämä on ymmärrettävää, sillä kukaan ei sijoita kaivokseen ennen kuin tietää, että se todellakin toimii ja tuottaa omistajalleen rahaa.

Sijoittajat odottavat rauhassa, että valtio ajaa kaivoksen ylös ja nikkelin hinta lähtee pikkuhiljaa nousuun.

Tämän jälkeen on helppo tehdä tarjous, josta valtio ei poliittisista syistä voi kieltäytyä, sillä kaivoksen omistaminen, varsinkin Talvivaaran kaivoksen omistaminen, on ennen kaikkea kansantaloudellinen riski, myös poliittinen riski.

Toivottavasti **Juha Sipilän** (kesk) hallituksen siunauksella sadoilla miljoonilla euroilla tuettua Talvivaaran kaivosta (nykyinen Terrafame) ei myydä 200 000 eurolla, niin kuin kävi Kittilän kaivosoikeuksille. Rahaa olisi virrannut Kittilästä valtion pohjattomaan kassaan miljardeja. Mutta ei, sillä suomalainen kaivospolitiikka on niin kallista meille veronmaksajille.